

Προγραμματισμός Υπολογιστών με C++

**ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ**

Περιεχόμενο Παρουσίασης

- Περιγραφή:
  - Εισαγωγή στους δείκτες
  - Το μοντέλο της μνήμης, σωρός και στοίβα
  - Αναφορές
  - Δείκτες και πίνακες
  - Δέσμευση και αποδέσμευση μνήμης
- Τελευταία ενημέρωση: Οκτώβριος 2015

Τι Είναι ένας Δείκτης;

- Στη C++, έχουμε πρόσβαση στη διεύθυνση μιας μεταβλητής, την οποία και μπορούμε να αποθηκεύσουμε ως μεταβλητή κι αυτή (δείκτης):

- `int a = 10;`

`&`: Η διεύθυνση στη μνήμη μιας μεταβλητής

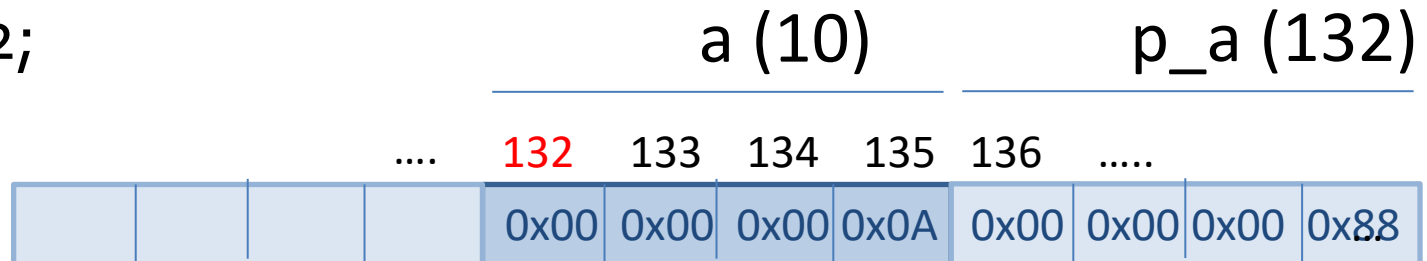
- `int * p_a = &a;`

`int *`: Μεταβλητή τύπου "Δείκτη" σε `int` (διεύθυνση μιας ποσότητας τύπου `int`)

- `*p_a = 12;`

`*p_a`: Το περιεχόμενο μιας διεύθυνσης, ή αλλιώς τα δεδομένα που «δείχνει» ο δείκτης

Μνήμη (bytes):

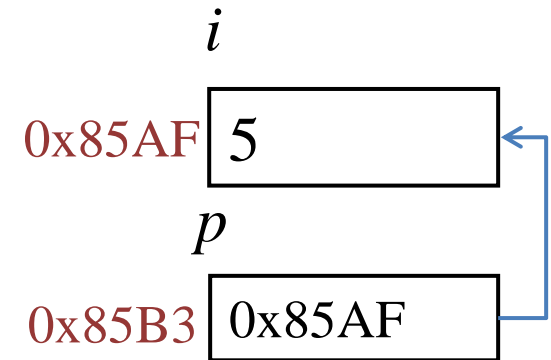
Γιατί Χρειάζομαι τους Δείκτες;

- Για τους ίδιους λόγους που στη Java χρειαζόμαστε τις αναφορές (είναι το ίδιο πράγμα!). Ποιοι είναι αυτοί;
- Για να έχω τυχαία προσπέλαση στη μνήμη
- Για να έχω ορατότητα σε κοινόχρηστα δεδομένα χωρίς να τα αντιγράψω συνέχεια
- Για να διαχειρίζομαι αντικείμενα και συναρτήσεις σε χαμηλό επίπεδο (π.χ. δείκτες σε συναρτήσεις!)

Fun with Pointers!

```
int i = 5;
cout << i;      // Τυπώνει 5.
cout << &i;    // Τυπώνει τη διεύθυνση της i: 0x85AF.
```

```
int* p = &i;    // Δείκτης σε ακέραιο.  p → i
cout << p;      // Τυπώνει 0x85AF.
cout << *p;     // Τυπώνει 5.
```



```
*p = 6;        // Αλλάζει το i.
cout << i;     // Τυπώνει 6.
```

```
int j = 10;
p = &j;        // Τώρα το p δείχνει στο j.  p → j
cout << *p;    // Τυπώνει 10.
```

Πράξεις με Δείκτες

- Ο δείκτης περιέχουν διευθύνσεις και άρα είναι φυσικοί αριθμοί!
- Άρα μπορώ να κάνω:
  - Βασικές πράξεις μεταξύ αριθμών και δεικτών ή μεταξύ δεικτών (όποιες έχουν νόημα): +, -, +=, -=, ++, --
  - Συγκρίσεις δεικτών (δηλ. συγκρίσεις διευθύνσεων)
- Ο τύπος της μεταβλητής που δείχνει ένας pointer καθορίζει και το increment των αριθμητικών πράξεων:

```
int a = 10;
```

```
int * p_a = &a;
```

```
p_a += 1; // ΔΕΝ ανεβαίνει κατά ένα byte, αλλά κατά ένα int (4 bytes)
```

Ο Άκυρος Δείκτης

- Η άκυρη τιμή δείκτη είναι η μηδενική διεύθυνση:

0

'\0'

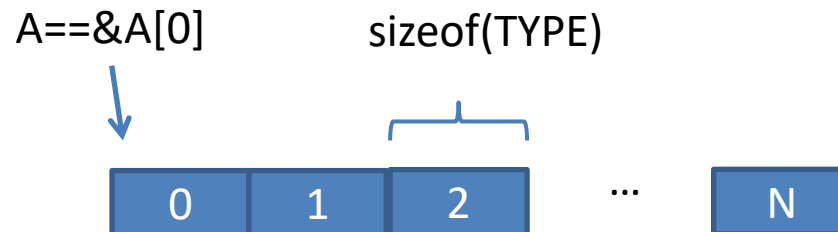
NULL

nullptr (C++11)

```
float * a = NULL;
```

Πίνακες και Δείκτες

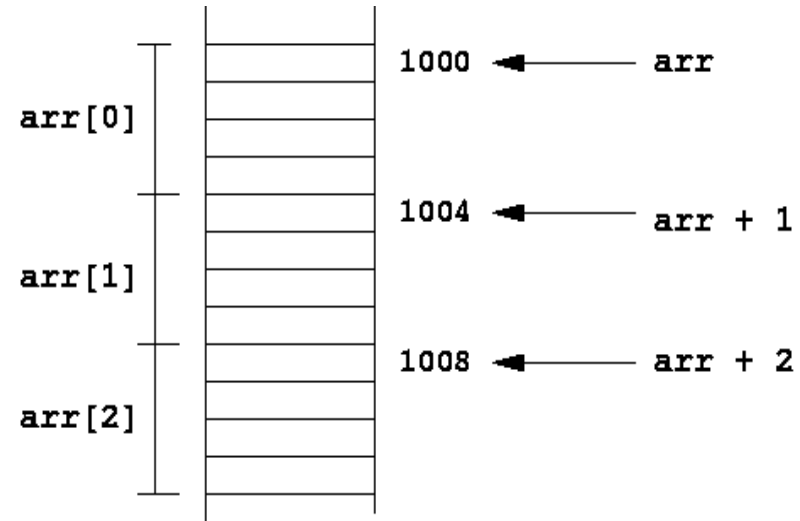
- Οι πίνακες είναι συνεχόμενες θέσεις μνήμης
- Ένας πίνακας A , N στοιχείων ξεκινά από μια διεύθυνση βάσης (base pointer): $\&A[0] == A$ (η διεύθυνση του πρώτου στοιχείου)
- Εκτείνεται για $N \times \text{sizeof}(\text{TYPE})$ bytes
- Ο τελεστής $[i]$ είναι ισοδύναμος με «το περιεχόμενο στη θέση i », δηλαδή:
- $A[i] = *(A+i)$

Πίνακες και Δείκτες - Παραδείγματα

```
int arr[10];  
bool b = (arr[2] == * (arr+2));  
        // true  
  
arr = arr + 1;
```


Αυτό δεν είναι επιτρεπτό γιατί εδώ
Ο `arr` είναι δηλωμένος ως σταθερός
(`arr[10]`), άρα ναι μεν έχω πρόσβαση στη διεύθυνση
αρχής, αλλά δε μπορώ να την αλλάξω

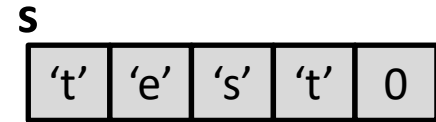
Άλλες Παραλλαγές Αρχικοποίησης Πινάκων

```
int arr[] = {1, 2, 3};           // Στατικός πίνακας.
int* arr = new int[3];          // Δυναμικός πίνακας.
int* arr = {1, 2, 3};           // Δεν επιτρέπεται.
int arr[] = new int[3];         // Δεν επιτρέπεται.

char s[] = "test";              // Στατικός πίνακας χαρακτήρων.
const char* s = "test";         // OK: const
char* s = "test";               // Δεν επιτρέπεται
```

Λεπτομέρεια: Δείκτες σε Σταθερή Μνήμη

```
char s[] = "test";
```


- Στην πρώτη σειρά, η συμβολοσειρά αποθηκεύεται σε έναν πίνακα που εκχωρείται για αυτό το σκοπό και που έχει ακριβώς το μέγεθος της.
- Μπορώ να έχω πρόσβαση και να αλλάξω τα περιεχόμενα του s
- Δε μπορώ να μεταβάλλω την τιμή του s (const char *)

sizeof και Δείκτες

- Η sizeof μας δίνει το μέγεθος μιας μεταβλητής στη μνήμη
- Άρα για δείκτες μας δίνει πόσα bytes καταλαμβάνει η αναπαράσταση μιας διεύθυνσης:
  - Για 32bit αρχιτεκτονικές είναι 4
  - Για 64bit αρχιτεκτονικές είναι 8
- Παρατήρηση:

```
char s[] = "test";
```
- `sizeof(s) == 5` // Το μέγεθος ενός σταθερού πίνακα

sizeof και Δείκτες

```
float a[4];
```

```
sizeof(a) / sizeof(float) ← 4:
```

- ο αριθμός των στοιχείων του πίνακα προκύπτει από:

Bytes που καταλαμβάνει ο πίνακας / bytes του κάθε στοιχείου

Ερωτήσεις

- Πως μπορώ να φτιάξω έναν πίνακα από δείκτες;
- Πως μπορώ να έχω πρόσβαση στα στοιχεία του;
- Ποια χρήση έχει κάτι τέτοιο;

Ο Τύπος void*

- Συχνά, χρειάζεται να περνάμε δεδομένα σε περιοχές μνήμης χωρίς να ξέρουμε τον ακριβή τύπο τους
- Πότε;
  - Όταν διαβάζουμε δεδομένα που τα προσπερνάμε ή τα μεταβιβάζουμε χωρίς να μας απασχολεί το περιεχόμενό τους (π.χ. network package data)
  - Όταν θέλουμε να ορίσουμε παραμέτρους σε συναρτήσεις ή μεθόδους χωρίς να ξέρουμε τον ακριβή τύπο που θα περαστεί, αλλά μπορούμε να τον συμπεράνουμε εσωτερικά (π.χ. void ThreadProcess(void *pData))

Χρησιμοποιώντας το Δείκτη σε void

- Επειδή δεν έχει ακριβή τύπο το void *, οποιαδήποτε πράξη πάνω σε έναν τέτοιο δείκτη γίνεται με μονάδα το byte
- Τη μνήμη που δείχνει ένας δείκτης μπορώ να την καλουπώσω σε οτιδήποτε!
- `char a[4] = {1,2,3,4};`
- `void * p_a = a;`
- `int b = *((int*)p_a); // copy`
- `// b == 67305985`

1	2	3	4
0x01	0x02	0x03	0x04
67305985			

Τι διαφορές Εντόπισα σε Σχέση με τη Java;

C++

Ο δείκτης είναι ισοδύναμος με τη διεύθυνση στη μνήμη μιας μεταβλητής και χρησιμεύει ως αναφορά σε αυτή, διαχωρίζοντάς τη από το περιεχόμενό της

Αν δεν ξέρουμε τον τύπο ενός ορίσματος όταν δηλώνουμε μια συνάρτηση/μέθοδο, περνάμε απλά μια διεύθυνση μεταβλητής: `void *`

Java

Υπάρχει μόνο η έννοια της «αναφοράς» σε αντικείμενα, που ισοδυναμεί με ένα δείκτη σε αντικείμενα στη C++

Αν δεν ξέρουμε τον τύπο ενός ορίσματος όταν δηλώνουμε μια μέθοδο, περνάμε απλά μια αναφορά σε Object

Μεταβλητές και Μνήμη

- Κάθε πρόγραμμα όταν εκτελείται, δεσμεύει μνήμη σε δύο φάσεις:
  - Στατικά (με την εκκίνηση)
  - Δυναμικά (κατά την εκτέλεσή του)
- Στην αρχικοποίηση του προγράμματος δεσμεύεται κατευθείαν ο χώρος που είναι γνωστός από πριν:
  - Χώρος για τον δυαδικό κώδικα μηχανής
  - Χώρος για στατικές μεταβλητές
  - Χώρος για την υπογραφή των κλάσεων κλπ...
- Όλες οι μεταβλητές δεσμεύουν χώρο δυναμικά!

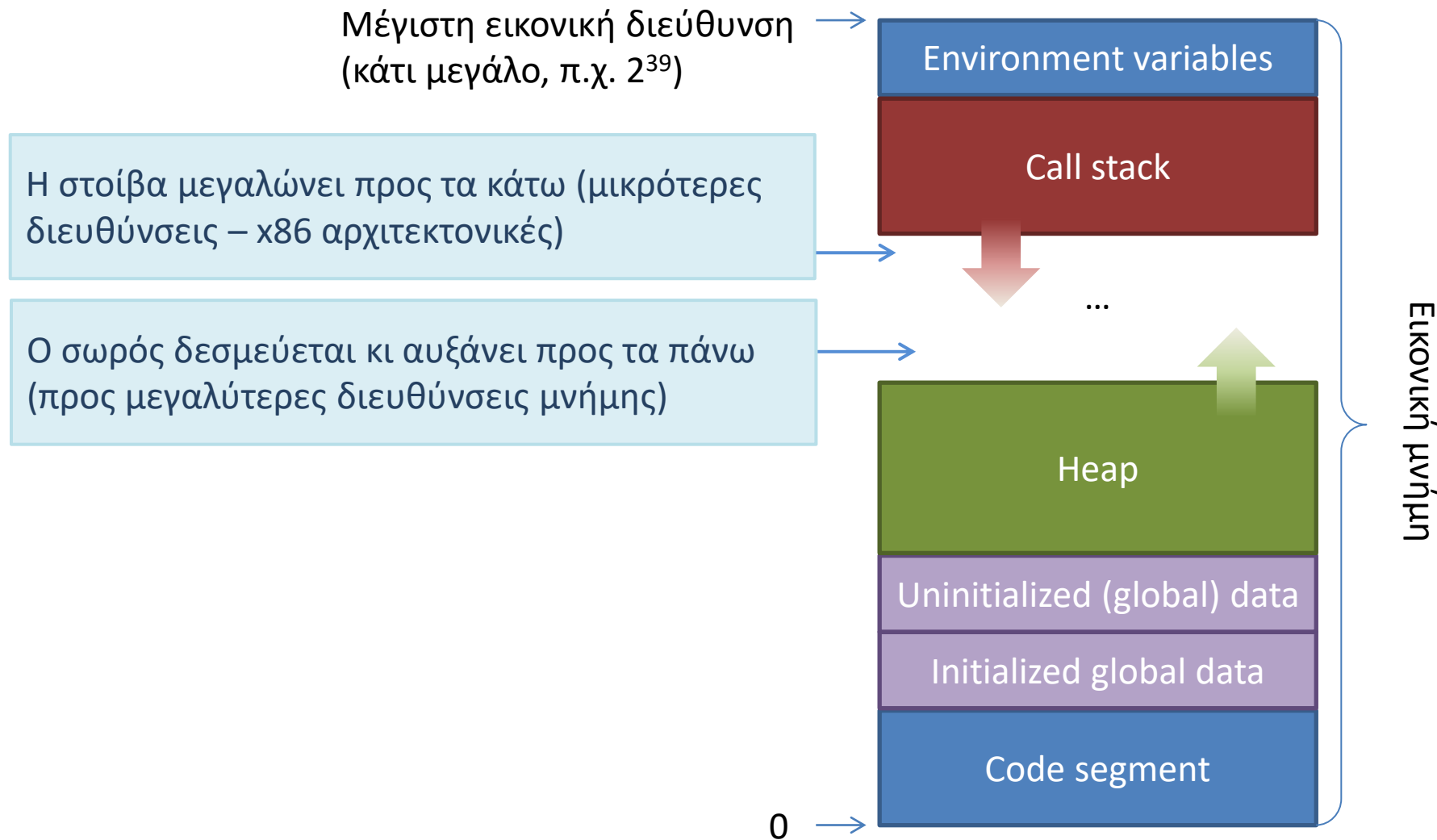
Χώροι Δέσμησης Μνήμης

- Κάθε πρόγραμμα δεσμεύει 5 τύπους χώρου μνήμης:
- Χώρος εκτελέσιμου δυαδικού κώδικα μηχανής (στατικός). Λέγεται code segment ή text segment (παρότι δεν είναι κείμενο!)
- Αρχικοποιημένος χώρος δεδομένων (data segment). Περιέχει στατικές μεταβλητές, υπογραφές κλασεων, global μεταβλητές (στατικός)
- Χώρος μη αρχικοποιημένων δεδομένων (BSS)
- Σωρός (heap), για δυναμική δέσμηση μνήμης (π.χ. με new)
- Στοιίβα (call stack) για τις αυτόματες (τοπικές) μεταβλητές και τις παραμέτρους κλήσης συναρτήσεων

Το Εκτελέσιμο Αρχείο και η Μνήμη

- Ένα εκτελέσιμο αρχείο περιλαμβάνει, εκ κατασκευής από το μεταγλωττιστή και συνδέτη, όλη τη δυαδική πληροφορία του code segment και data segment
- Η δυαδική αναπαράσταση φορτώνεται στο χώρο (virtual memory space) που εκχωρείται από το λειτουργικό, ως έχει
- Η δυναμική περιοχή μνήμης δεν αποθηκεύεται στο αρχείο προφανώς, αλλά καθορίζεται και δεσμεύεται καθώς εκτελείται ο κώδικας

Οργάνωση της Μνήμης μιας Διεργασίας

Η Στοίβα Κλήσεων Συναρτήσεων

- Κάθε φορά που καλείται μια συνάρτηση (ή μέθοδος), ακόμα και η `main()`, χρησιμοποιείται χώρος στην περιοχή της στοίβας κλήσεων συναρτήσεων (call stack ή σκέτο stack)
- Ο χώρος μνήμης της στοίβας χρησιμοποιείται αποκλειστικά για αυτή τη χρήση
- Έχει πολύ απλό μηχανισμό (στοίβας...) για τη δέσμευση και αποδέσμευση (rewind) χώρου
- Αποθηκεύονται:
  - Όλες οι τοπικές μεταβλητές μιας συνάρτησης
  - Οι παράμετροι που περάστηκαν
  - Το σημείο εξόδου και επαναφοράς στην καλούσα συνάρτηση (θέση μνήμης)

Τι διαφορές Εντόπισα σε Σχέση με τη Java;

C++

Ο κώδικάς μου παράγει εκτελέσιμο που φορτώνεται όπως στο παραπάνω σχήμα και εκτελείται απευθείας πάνω στο λειτουργικό σύστημα

Java

Ο κώδικάς μου είναι στην ουσία τα «δεδομένα» ενός άλλου προγράμματος (JVM), γραμμένου σε C++ (:D) που αυτό τρέχει στο λειτουργικό μου σύστημα (*)

Η Java υλοποιεί στο χώρο μνήμης δεδομένων της, heap, stacks και code segments για τα threads των Java προγραμμάτων που εκτελούνται

(*) <http://www.artima.com/insidejvm/ed2/jvm.html>

Η Στοίβα – Παράδειγμα ⁽¹⁾

```
static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}
```

Μεταγλώττιση, σύνδεση και φόρτωμα

Μετά το φόρτωμα του εκτελέσιμου

```
exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"
```

...

```
s_f := 3.1
cout
```

- main() machine code
- Foo() machine code
- ostream::<<() machine code

Η Στοίβα – Παράδειγμα (2)

```

static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}

```

Έναρξη εκτέλεσης

```

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

```

...

PC →

```

s_f := 3.1
cout

```

- main() machine code
- Foo() machine code
- ostream::<<() machine code

Η Στοίβα – Παράδειγμα (3)

```
static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}
```

Κλήση της main()

```
exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"
```

```
Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
data[2]:= {.1, .2} (8 bytes)
```

SP →

...

```
s_f := 3.1
cout
```

PC →

- main() machine code
- Foo() machine code
- ostream::<<() machine code

Η Στοίβα – Παράδειγμα (4)

```

static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}
    
```

Κλήση της Foo(float, float)

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"
Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
data[2]:= {.1, .2} (8 bytes)
Παράμετροι της Foo() (8 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (&(data[0]))
Διεύθυνση καλούντος (παλιός PC)
c (4 bytes)

SP →

...

s_f := 3.1
cout
• main() machine code
• Foo() machine code
• ostream::<<() machine code

PC →

Η Στοίβα – Παράδειγμα (3)

```

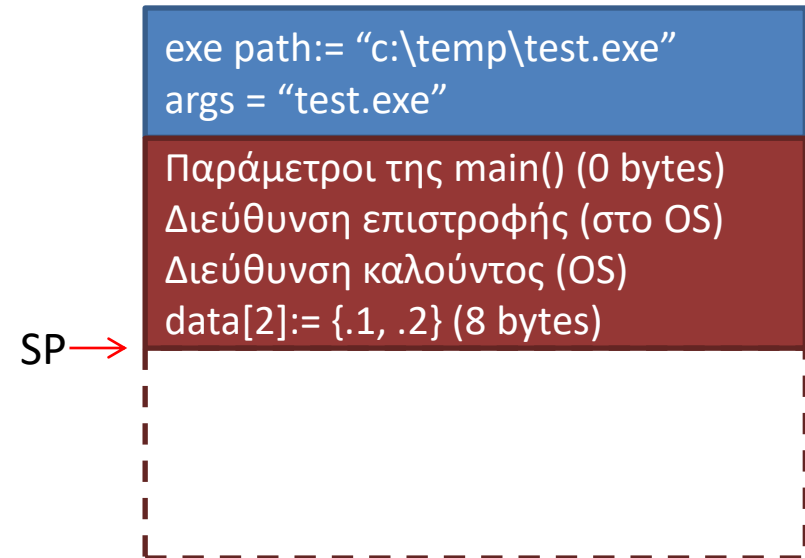
static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

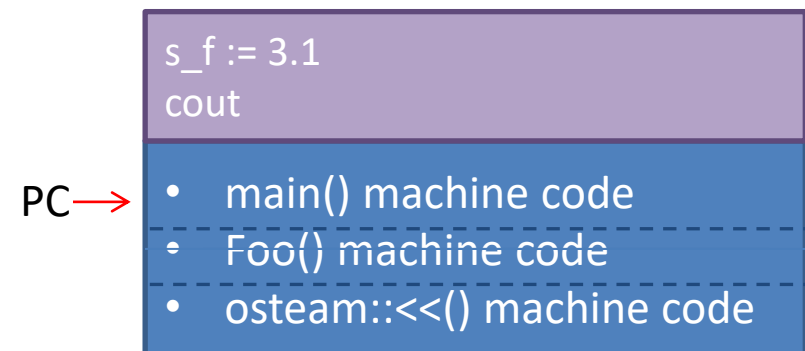
int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}

```

Επιστροφή από τη Foo(float,float)

...

Η Στοίβα – Παράδειγμα (6)

```

static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}

```

Κλήση της ostream::<<(float)

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
data[2]:= {.1, .2} (8 bytes)

Παράμετροι της <<() (4 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (-)
Διεύθυνση καλούντος (παλιός PC)
Τοπικές μεταβλητές της cout
...

SP →

...

s_f := 3.1
cout

- main() machine code
- Foo() machine code
- ostream::<<() machine code

PC →

Η Στοίβα – Παράδειγμα (3)

```

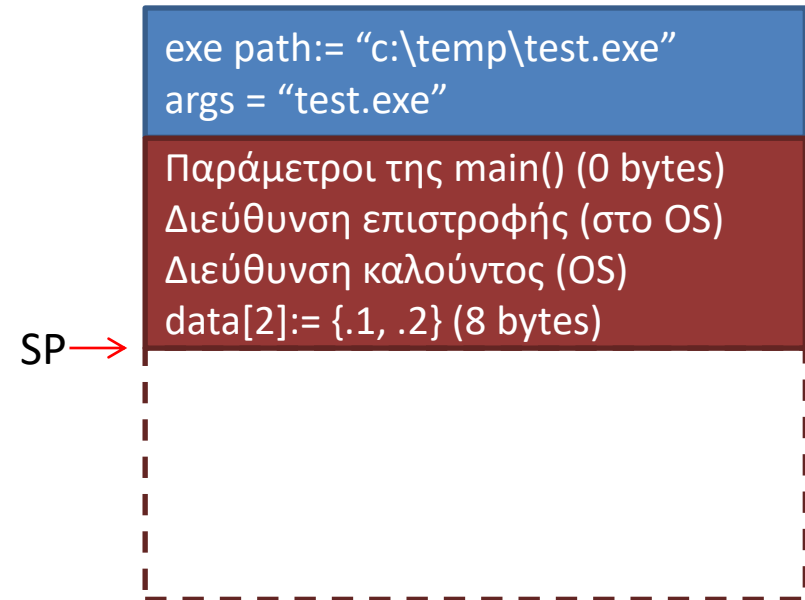
static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

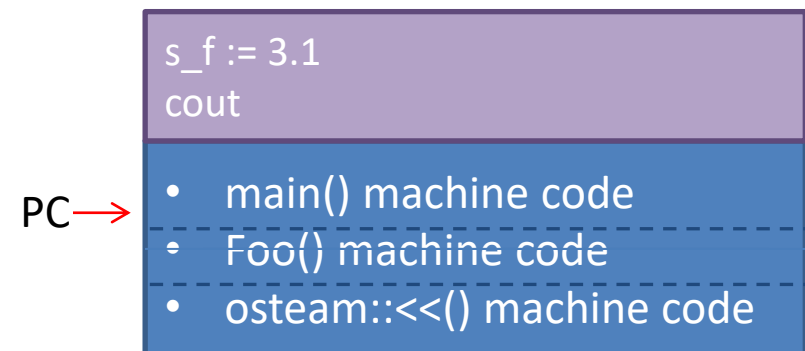
int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}

```

Επιστροφή από τη <<(float)

...

Η Στοίβα – Παράδειγμα (3)

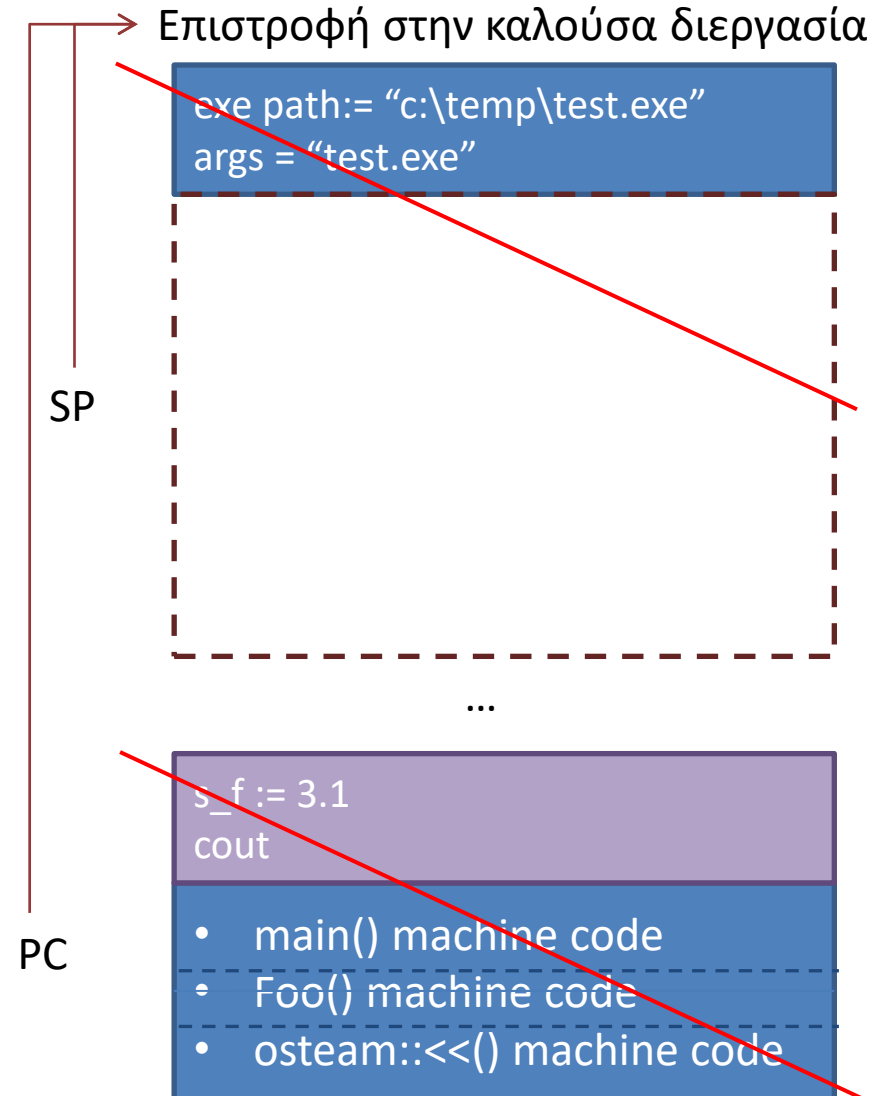
```

static int s_f = 3.1f;

float Foo(float a, float b) {
    float c = a+b;
    return c*c;
}

int main() {
    float data[] = {.1f, .2f};
    data[0] = Foo(data[1], s_f);
    cout << data[0];
    return 0;
}

```


Αρχικοποίηση Μεταβλητών και Πεδίων

- Προσοχή: Για λόγους ταχύτητας, στη C++ και στη C δεν αποδίδονται τυπικές τιμές κατά τη δήλωση μεταβλητών.

- Εμείς είμαστε υπεύθυνοι για την απόδοση αρχικής τιμής

```
int c;
```

```
cout << c; // 3435973836 (0xffffffff) : σκουπίδια
```

- Γιατί;
  - Αν η μεταβλητή θα υποδεχθεί ένα αποτέλεσμα ή μία ανάθεση αργότερα δεν υπάρχει λόγος να εκτελεστεί η αρχικοποίηση της σε μια τιμή που ποτέ δε θα χρησιμοποιηθεί

Δυναμική Εκχώρηση Μνήμης - Λόγοι

- Είδαμε ότι οι τοπικές μεταβλητές δεσμεύονται σε κάθε stack frame κλήσης μιας συνάρτησης. Όταν η συνάρτηση επιστρέφει, τα δεδομένα αυτά χάνονται
- Συχνά δεν είμαστε σε θέση να προσδιορίσουμε από την αρχή το μέγεθος ή και τον ακριβή τύπο πινάκων και δεδομένων (βλ. πίνακες και κληρονομικότητα)
- Θέλουμε να δεσμεύσουμε μεταβλητές σε χώρο που να έχουν πρόσβαση πολλές συναρτήσεις/μέθοδοι/νήματα
- Θέλουμε να δημιουργήσουμε μη συνεκτικά δεδομένα στη μνήμη (συνδεδεμένες λίστες, όχι πίνακες)
- Θέλουμε να δεσμεύσουμε μεγάλη ποσότητα μνήμης, που δε γίνεται να μπει σε ένα frame (stack overflow)
- ...

Ο Σωρός

- Είναι το διάστημα μνήμης που το πρόγραμμά μας μπορεί να δεσμεύσει χώρο για δεδομένα δυναμικά
- Είναι ξεχωριστός από το χώρο των αυτόματων μεταβλητών (call stack)
- Η δέσμευση χώρου γίνεται με την εντολή `new` στη C++ (όπως και στη Java)
- Τη μνήμη που δεσμεύουμε, **πρέπει να την αποδεσμεύουμε εμείς** με την εντολή `delete` – ΔΕΝ υπάρχει garbage collection στη C++ (*)

(*) Υπάρχει υποστήριξη μέσω της STL (π.χ. `shared_ptr`) για δείκτες που καταστρέφονται μόνοι τους, αλλά αυτό έχει πολυπλοκότητα και κόστος (όπως και στη Java!)

Η Εντολές new και delete

```
float* fp = new float; // Δημιουργία νέου χώρου
                        // αποθήκευσης για μία τιμή float
*fp = 2.0F;           // Ανάθεση τιμής float στο
                        // περιεχόμενο του fp
cout << fp << endl    // Τυπώνει 0xFF10 (διεύθυνση)
    << *fp << endl;   // Τυπώνει 2 (τιμή)
delete fp;           // Αποδέσμευση του χώρου στον
                        // οποίο δείχνει ο fp
```

- Σε αυτή την περίπτωση ο δείκτης δεν δείχνει στο χώρο μιας άλλης μεταβλητής, αλλά σε χώρο που δημιουργήσαμε με new

Τι Κάνουν οι new και delete;

- Για απλούς τύπους (float, int κλπ), δεσμεύουν και αποδεσμεύουν μνήμη
- Για κλάσεις (με αυτή τη σειρά):
  - new:
    - Δεσμεύει μνήμη, όση χρειάζεται για να αποθηκευτεί ένα στιγμιότυπο
    - Καλεί τον κατασκευαστή της κλάσης
  - delete:
    - Καλεί τον καταστροφέα της κλάσης
    - Αποδεσμεύει τη μνήμη που είχε εκχωρηθεί

Δέσμευση Πινάκων

- Για να δεσμεύσουμε μια ακολουθία από ίδιου τύπου δεδομένα χρησιμοποιούμε τον τελεστή `new[]`:

```
float *array = new float[num];
```

- Και για να διαγράψουμε τον πίνακα στοιχείων αυτόν χρησιμοποιούμε την `delete[]`:

```
delete[] array;
```

Δείκτες και Πίνακες - Παραδείγματα

```
int a[5];           // Στατική καταχώριση χώρου για πίνακα.
int* b = new int[5]; // Δυναμική καταχώριση χώρου για πίνακα.
a[4] = 10;
b[4] = 10;
*a = 2;           // Ισοδύναμο του a[0] = 2.
*b = 2;           // Ισοδύναμο του b[0] = 2.
*(a + 1) = 4;     // Ισοδύναμο του a[1] = 4.
*(b + 1) = 4;     // Ισοδύναμο του b[1] = 4.
b = a;         // Δεν είναι λάθος, χάσαμε όμως τη διεύθυνση του
                // δυναμικού πίνακα. Πώς θα κάνουμε delete[];
int* c = a;       // Τα ονόματα πινάκων είναι ουσιαστικά δείκτες.
a = b;         // Τα ονόματα πινάκων είναι δείκτες που δεν
                // επιτρέπεται να δείξουν αλλού.
```

new/delete – Παράδειγμα ⁽¹⁾

```
char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}
```

Stack

```
exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"
```

```
Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
char *:= ?? (4 bytes)
```


new/delete – Παράδειγμα (2)

```
char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}
```

Stack

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := ?? (4 bytes)

Παράμετροι της CreateData() (4 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (&str)
Διεύθυνση καλούντος (PC main)
data := ?? (4 bytes)

new/delete – Παράδειγμα (3)

```

char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}

```

Stack

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := ?? (4 bytes)

Παράμετροι της CreateData() (4 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (&str)
Διεύθυνση καλούντος (PC main)
data := **0x00560404** (4 bytes)

Heap

data → "\$^⊙&*^&G>Γ"

0x00560404

new/delete – Παράδειγμα (4)

```

char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}

```

Stack

```

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

```

```

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := ?? (4 bytes)

```

```

Παράμετροι της CreateData() (4 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (&str)
Διεύθυνση καλούντος (PC main)
data := 0x00560404 (4 bytes)

```

Heap

```

data → "\0\0\0\0\0\0\0\0\0\0"

```

```

0x00560404

```

new/delete – Παράδειγμα (5)

```

char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}

```

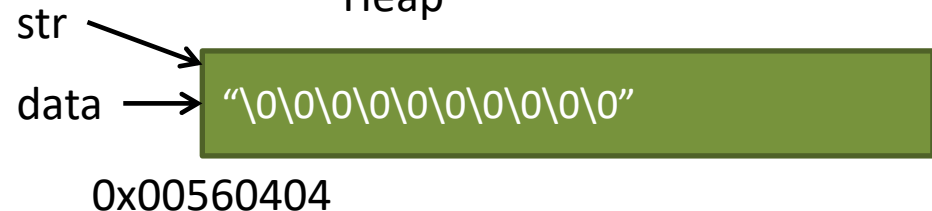
Stack

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := 0x00560404 (4 bytes)

Παράμετροι της CreateData() (4 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (&str)
Διεύθυνση καλούντος (PC main)
data := 0x00560404 (4 bytes)

Heap

new/delete – Παράδειγμα (6)

```

char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}

```

Stack

```

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

```

```

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := 0x00560404 (4 bytes)

```

Heap

```

str → " \0\0\0\0\0\0\0\0\0\0"
0x00560404

```

new/delete – Παράδειγμα (7)

```

char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}

```

Stack

```

exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"

```

```

Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := 0x00560404 (4 bytes)

```

Heap

```

str → "A\0\0\0\0\0\0\0\0\0\0"
0x00560404

```

new/delete – Παράδειγμα (8)

```
char * CreateData(int num)
{
    char * data = new char[num];
    for (int i=0; i<num; i++)
        data[i] = '\0';
    return data;
}

int main() {
    char * str = CreateData(10);
    str[0] = 'A';
    cout << str;
    delete[] str;
    return 0;
}
```

Stack

```
exe path:= "c:\temp\test.exe"
args = "test.exe"
```

```
Παράμετροι της main() (0 bytes)
Διεύθυνση επιστροφής (στο OS)
Διεύθυνση καλούντος (OS)
str := ??? (4 bytes)
```

Heap

Δεν ξεχνάμε να καλέσουμε τη delete, αλλιώς η μνήμη δε θα αποδεσμευθεί! (Memory leak)

Παρατηρήσεις

- Η μνήμη των αυτόματων μεταβλητών, δηλαδή των τοπικών μεταβλητών μέσα στο σώμα μιας συνάρτησης ή μεθόδου, διαγράφεται μόνη της με την επιστροφή της συνάρτησης (επιστρέφει ο Stack Pointer στην παλιά του τιμή)
- Η μνήμη που δεσμεύουμε στο σωρό παραμένει δεσμευμένη και μετά την επιστροφή της συνάρτησης

Ένα πιο Σύνθετο Παράδειγμα με Δυν. Πίνακες

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {

    unsigned howMany; cin >> howMany;
    int* storage = new int[howMany];

    for(unsigned i = 0; i < howMany; i++) {
        cin >> storage[i];
    }
    for(unsigned i = 0; i < howMany; i++) {
        cout << i << ": " << storage[i] << endl;
    }
    delete[] storage;
}
```

Δείκτες σε Σταθερές

```
✓ const int i2 = 10;
X int* p2 = &i2;           // Θα μπορούσα να αλλάξω το i2
                           // μέσω του p2, με *p2 = 20.
✓ const int* p3 = &i2;    // OK. Υπόσχομαι να μην αλλάξω
                           // αυτό στο οποίο δείχνει ο p3.
✓ cout << *p3;           // OK. Τυπώνει 10.
X *p3 = 20;               // Δεν επιτρέπεται. Δείκτης σε const.
✓ int i1 = 10;           // Το i1 δεν είναι σταθερά.
✓ const int* p4 = &i1;    // Επιτρέπεται, αλλά δεν μπορώ να
                           // αλλάξω το i1 μέσω του p4.
✓ i1 = 20;               // OK.
X *p4 = 20;              // Δεν επιτρέπεται.
```

Σταθεροί Δείκτες

```
✓ int j1 = 10, j2 = 20;
✓ int* const p5 = &j1; // Σταθερός δείκτης στο j1.
✓ *p5 = 30;           // OK, αλλάζει το j1.
X p5 = &j2;           // Ο p5 δεν μπορεί να δείξει αλλού.

✓ const int* const p6 = &j1; // Σταθερός δείκτης σε
                             // σταθερά.
X p6 = &j2;             // Ο p6 είναι σταθερός: δεν
                             // μπορεί να δείξει αλλού.
X *p6 = 30;            // Ο p6 δείχνει σε σταθερά:
                             // δεν μπορεί να αλλάξει τα
                             // περιεχόμενα της θέσης
                             // μνήμης στην οποία δείχνει.
```

Δέσμευση Μνήμης στη C

- Η αντίστοιχη δέσμευση / αποδέσμευση μνήμης μπορεί να γίνει με τις συναρτήσεις της C:
  - `void * malloc(num_bytes)` και
  - `void free(void *)`:
- `float * data = (float*) malloc( 10*sizeof(float) );`
- `free (data);`
- ΠΟΤΕ δεν αναμιγνύουμε τη `new` με την `free` και την `malloc` με την `delete` (είναι σφάλμα)

Σημείωση- Μέγεθος του Δείκτη

- Ένας δείκτης (διεύθυνση), ως μεταβλητή απαιτεί κάποιο χώρο αποθήκευσης, π.χ. 32bits
- Το μέγεθος του δείκτη μπορούμε να το πάρουμε κι αυτό με τη sizeof: π.χ. sizeof(float*)
- ΔΕΝ πρέπει να υποθέτουμε μόνοι μας ποτέ πόσο είναι το μέγεθος του pointer γιατί αλλάζει μεταξύ αρχιτεκτονικών (π.χ. στη x64 είναι 64bits)